

MUISTIO

Lähettiläjä: Sihteeristö

Vastaanottaja: Vapaus, turvallisuus ja oikeus -työryhmä 10

Asia: Muistio 8.11.2002 pidetystä kokouksesta

Työryhmän viides kokous pidettiin 8.11.2002 (iltapäivällä) puheenjohtajiston jäsenen John Brutonin johdolla. Osallistujaluettelo on liitteenä.

Työryhmä kävi laajan keskustelun puheenjohtajan toimittamasta valmisteluasiakirjasta nro 5, jossa esitettiin mahdollisia aiheita ja ehdotuksia työryhmän loppuraporttia varten.

Muun muassa seuraavat yleiset suuntaukset tulivat esiin keskusteluissa:

- Selkeästi suurin osa puhujista piti hyvänä ajatusta nykyisen pilarirakenteen purkamisesta ja vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevan alueen sisällyttämisestä yhteiseen oikeussäännöstöön. Todettiin, että tämä ei sulkisi pois sitä, että tiettyjen nykyiseen kolmanteen pilariin kuuluvien näkökohtien suhteen voitaisiin soveltaa erityisiä menettelysääntöjä, mutta useat työryhmän jäsenistä toivoivat, että näiden sääntöjen tarpeellisuutta tutkittaisiin ja että niitä olisi mahdollisimman vähän.
- Turvapaikka-asioiden alalla useat puhujat kannattivat valmisteluasiakirjassa esitettyjä ehdotuksia EY-sopimuksen 63 artiklan uudelleenmuotoilemiseksi, yhteispäätösmenettelyyn ja määräenemmistöäänestyksiin siirtymiseksi ja vastuun jakamisen yleisen periaatteen vahvistamiseksi niin, että sitä sovellettaisiin turvapaikka-asioiden lisäksi myös maahanmuuttoasioihin ja rajavalvontaan.

- Maahanmuuttoasioista todettiin, että nykyisen perussopimuksen toimintapuitteita koskeva tavoite on yleisesti kannatettava, mutta esiin tuotiin myös siirtyminen määräenemmistöäänestyksiin ja yhteispäätösmenettelyyn eritoten laittoman maahanmuuton torjunnassa.
- Useat jäsenet totesivat, että tarvitaan oikeusperusta, joka mahdollistaa vähitellen unionin ulkorajojen yhtenäisen valvontajärjestelmän perustamisen.
- Todettiin, että nykyisen kolmannen pilarin oikeudellisia välineitä on syytä uudistaa. Laajalti kannatettiin yleissopimuksista luopumista ja (SEU:n 34 artiklassa tarkoitettujen) puitepäätösten ja päätösten korvaamista asetuksilla ja direktiiveillä (tai ne korvaavilla oikeudellisilla välineillä).
- Hyvin selkeästi tuotiin esiin se, että unionin lainsäädännön soveltamisala on määriteltävä tarkemmin rikoslainsäädäntöjen lähentämisessä. Erityisesti sai kannatusta ehdotus tiettyjen perusteiden vahvistamisesta määrittämällä aiempaa konkreettisemmin, mitä toissijaisuus tällä alalla tarkoittaa. Jotkut työryhmän jäsenistä esittivät, että perussopimuksessa olisi lueteltava tiettyntyyppisiä rikoksia tai rikoksen aloja, joilla lainsäädäntöä voitaisiin lähentää. Osa jäsenistä piti tätä ehdotusta arveluttavana.
- Laajalti kannatettiin sitä, että perussopimuksessa vahvistetaan rikosasioissa annettujen tuomioistuinten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate. Useat puhujat toivat esiin, että tarvitaan yhteisiä sääntöjä tai vähimmäisvaatimuksia menettelyjen tiettyjä osia varten (hyväksytään määräenemmistöllä) kyseisen periaatteen soveltamiseksi. Todisteiden vastaanottamista ja todistekelpoisuutta koskevat yhteiset säännöt mainittiin useaan otteeseen.
- Suurin osa puhujista totesi, että rikosoikeudellisia asioita koskevan yhteistyön alalla on syytä rajoittaa yksimielisyysvaatimuksen soveltamista. He esittivät eri muodoissa, että määräenemmistöpäätöksiä ja yhteispäätösmenettelyä olisi käytettävä laajemmin, sillä näitä pidettiin helpompina soveltaa oikeudelliseen yhteistyöhön ja prosessioikeuteen.
- Useat puhujat ehdottivat, että nykyisen kolmannen pilarin alalla komission aloiteoikeuden lisäksi annettaisiin aloiteoikeus jäsenvaltioiden ryhmälle.

- Yleisesti kannatettiin sitä, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön yleisiä sääntöjä sovellettaisiin oikeus- ja sisäasioihin. Yksi jäsenistä ehdotti kuitenkin, että tätä oikeuskäytännön soveltamista on jollain tapaa rajoitettava, kuten SEU:n nykyisessä 35 artiklan 3 kohdassa tehdään.
- Useat jäsenet kannattivat Europolin toimivallan laajentamista. Tämä voitaisiin eräiden jäsenten mukaan toteuttaa lyhyen ja yleisen oikeusperustan avulla, joka ei kuitenkaan saisi olla liian avoin.
- Useat puhujat kannattivat Euroopan syyttäjäviranomaisen perustamista (joka yhden ehdotuksen mukaan voitaisiin organisoida kollegioksi), yksi jäsen kuitenkin epäili tämän ajatuksen toteuttamiskelpoisuutta.
- Ehdotus lujittaa käytännön yhteistyötä neuvostossa sai kannatusta. Useissa puheenvuoroissa ei kuitenkaan kannatettu poliittisen "korkean edustajan" toimen perustamista oikeus- ja sisäasioiden alalla.
- Ehdotus, jonka mukaan kansallisilla parlamenteilla tulisi edelleen olla sananvaltaa rikoslain alaan kuuluvissa asioissa, sai kannatusta. Yksi jäsenistä esitti tässä yhteydessä, että on tutkittava, miten tämä mahdollisesti turvattaisiin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen toteamalla, että hän laatii valmisteluasiakirjan ja työryhmän keskustelujen perusteella alustavan luonnoksen työryhmän loppuraportiksi. Luonnosta käsitellään 22.11.2002 pidettävässä kokouksessa. Hän totesi myös, että työryhmän viimeinen kokous on tarkoitus pitää 27.11.2002, mutta lisäkokous voidaan kutsua koolle 28.11.2002, jos se on tarpeen loppuraportin hyväksymistä varten.

**Luettelo 8.11.2002 pidetyssä kokouksessa
läsnä olleista työryhmän jäsenistä**

John BRUTON, puheenjohtaja, puheenjohtajiston jäsen

de BRUIJN Thom

BURY Hans-Martin

CAREY Pat

DASTIS Alfonso

FLOCH Jacques

GRABOWSKA Genowefa

HAENEL Hubert

HEATHCOAT AMORY David

LEKBERG Sören

LOPÉZ GARRIDO Diego

MEYER Jürgen

NAGY Marie

PACIOTTI Elena

PELTOMAKI Antti

VAN LANCKER Anne

VASSILIOU Androula

VITORINO Antonio